

CATALÀ A: LITERATURA

Introducció al curs

L'estudi de la literatura comporta el desenvolupament d'habilitats comunicatives, com són la comprensió i la producció de textos orals i escrits, i, alhora, un conjunt de beneficis humans que et permetran de descobrir realitats i mons diferents al teu mitjançant l'apropament a obres i autors llunyans i propers en èpoques i en espais. Ser una persona *llegida* t'ajudarà a obrir-te al món, a comprendre altres punts de vista i a enriquir-te personalment i ampliar-ne els coneixements. En definitiva, a ser una persona reflexiva, crítica, tolerant i de mentalitat oberta.

Nivell mitjà i nivell superior

El curs de *Català A: Literatura* del Programa del Diploma de l'IB pot estudiar-se en dos nivells diferents: Nivell Mitjà (NM) i Nivell Superior (NS). La diferència entre l'un i l'altre rau, d'una banda, en la quantitat d'obres estudiades (nou i tretze, respectivament) i en la càrrega lectiva (quatre hores i cinc hores, respectivament) i, de l'altra, en les proves d'avaluació externa que determina l'IB. En el nostre centre tot l'alumnat de l'IB està obligat a cursar la matèria, ja que preparem tot l'alumnat, també, per a l'obtenció del currículum LOMLOE i, per tant, en els continguts de la matèria de *Llengua catalana i literatura i i II*, i únicament l'alumnat de la modalitat del batxillerat Social o Humanístic ho fa en un nivell superior.

Les obres

Les obres que estudiem podem agrupar-les en tres blocs diferents: obres traduïdes (textos originals en altres llengües diferents al català), obres de la llista d'autors preescrits en català (textos originals en llengua catalana) i obres de lliure elecció (obres originals o traduïdes d'autors que no necessàriament són en la llista dels autors preescrits). El corpus d'obres abraça tant autors com autores, gèneres literaris diferents (assaig, narrativa, poesia i teatre) i autors de quatre continents diferents.

Lectures del curs

Obres traduïdes

Obres originals

Obres de lliure elecció

Metodologia

La metodologia que farem servir al llarg del curs pretén consolidar en els estudiants els cinc enfocaments de l'aprenentatge: desenvolupar habilitats de pensament, habilitats socials, habilitats de comunicació, habilitats d'autogestió i habilitats d'investigació. L'ensenyament, per tant, es basarà en sis enfocaments: l'ensenyament basat en la indagació, centrat en conceptes, contextualitzat, col·laboratiu, diferenciat i guiat per l'avaluació, que abracen els valors principals en què es basa la pedagogia de l'IB.

Durant el curs explorarem elements de la llengua, la literatura i la representació tot centrant-nos en tres eixos d'anàlisi:

- a) La relació entre lectors, escriptors i textos
- b) La varietat i les funcions dels textos a diferents espais geogràfics i en èpoques diverses.
- c) La connexió entre els textos, la intertextualitat.

Per què i com estudiem literatura? Com es construeix, es negocia, s'expressa i s'interpreta el significat? Com afecta al significat l'estructura o l'estil d'un text literari? Com ens ofereixen coneixements i ens plantegen reptes els textos literaris? Com ens enfrontem a textos literaris d'èpoques i cultures diferents a les nostres? En quina mesura els textos literaris ens permeten conèixer altres cultures? Quina validesa té la noció de text literari "clàssic"? De quina manera els textos literaris poden oferir diferents perspectives d'un mateix problema, o d'una mateixa àrea temàtica? Què aprenem amb la literatura? Quina funció té? Quin és el seu propòsit? En quina mesura podem estar segurs del coneixement que construïm en llegir textos literaris? Quins aspectes es perden en traduir un text d'una llengua a una altra? Sobre aquestes i algunes qüestions més intentarem reflexionar i respondre aprofitant-nos a les obres que proposem.

Deia l'estudiós d'origen búlgar Tzvetan Todorov en *La literatura en perill* (2007), un assaig molt breu però preciós: «Si avui dia em pregunto per què estimo la literatura, la resposta que em ve al cap de manera espontània és: perquè m'ajuda a viure. Ja no li demano tant, com a l'adolescència, que m'estalviï les ferides que podria patir en els meus encontres amb persones reals; més que no pas excloure les experiències viscudes, em fa descobrir mons que se situen en continuïtat amb elles i em permet entendre-les millor. I no crec que jo sigui l'únic que la veu així. Més densa i més eloqüent que la vida quotidiana però no radicalment diferent, la literatura amplia el nostre univers, ens incita a imaginar altres maneres de concebre'l i organitzar-lo. Tots estem fets d'allò que ens donen els altres éssers humans: primer els nostres pares i després els que ens envolten; la literatura obre fins a l'infinit aquesta possibilitat d'interacció amb els altres i, per tant, ens enriqueix infinitament. Ens proporciona sensacions irremplaçables que fan que el món real esdevingui més carregat de sentit i més bell. Lluny de ser un simple afegit, una distracció reservada a les persones educades, permet que cadascú respongui millor a la seva vocació d'ésser humà.»